

A HAMISSÁG BŰVÖLETÉBEN

Molnár Gál Péter: *Coming out*

Molnár Gál Pétert olvasom, végre. Amikor tudniillik 2004-ben kiderült, hogy annak idején a pártlap vitriolos tollú, rettegett és csodált színikritikusa III/III-as ügynök volt, és ennek következtében másodszer is elbocsátották a *Népszabadságtól*, előbb kijelentette, hogy „elszámolással önmagamnak tartozom”, majd mintegy e rögvest ráégett kijelentés eleven cáfolatául nekiállt megírni megzsarolásának, beszerzésének és egész titkos életének történetét. Ez az a könyv, amit olvasok, most, kilenc évvel a szerző halála után mégiscsak napvilágot látott *Coming out* címmel a *Magvető Tények és tanúk* sorozatában. A sajtó ugyanis akkor egyből beharangozta hamaros megjelenését, csakhogy a szerző, elégedetlen lévén a művel, elállt a közléstől. Sebesi István szerint, aki utolsó éveiben MGP társa volt, és most a hagyaték kezelője, tervezte is az átdolgozását, de erre nem került sor. A jogutód így is jónak látta most megjelentetni, afféle kortörténeti dokumentumként. Ismeretes, hogy 2004-ben egy zugkiadó kalózkidadásban kihozta kis kötetben Luzsnyánszky Róbert (ez volt MGP fedőneve) 1963 és 1978 között kelt jelentéseit, amelyek az Állambiztonsági Levéltárban fellelhetők voltak (hogy valamennyit-e, az vitatott, ám tekintsük ezt itt mellékesnek). Mindenesetre hozzáteszem, hogy Molnár Gál Péter 1978-ban a caracasi színházi fesztiválra tartva megpróbálta kicsempészni az ismert ellenzéki, Kenedi János egy cikkét a cigarettatárcájába rejtett mikrofilmen, ám a ferihegyi vámost – láthatóan eleve tisztában volt a helyzettel – csak a cigarettatárca érdekelte. Ekkor tették ki MGP-t először a pártlaptól, és ezzel ért véget ügynöki pályafutása is. Így a magamfajta olvasónak, akitől egykor – a hetvenes évek első felében – nem volt idegen az az ambíció, hogy az akkori *Magyar Hírlap* munkatársaként maga is legalább némiképp hasonló színikritikusi pozícióra tegyen szert, amire MGP rokonszenve és támogatása is bátorította, bőven lehetett oka, hogy azt remélje, végre túllépve a politikai és egyéb idejét múlt kulisszákon egyet s mászt megtud e vallomásból arról a Molnár Gál Péterről, aki felettebb adott rá, hogy elrejtse igazi énjét, és mondhatni mesterien képes volt saját játszmányának szereplőivé tenni mindannyiunkat, akik kapcsolatba kerültünk vele. E játszma tétje a *szakmai bennfentesség* volt, de szervelesen hozzátartozott bizonyos politikai imázs is, nevezetesen, hogy

pártonkívüli pártalkalmazottként – ő maga használja magára ezt a terminust – a hatalom védettségét élvezzi, amit nyilván elsősorban Rényi Péter biztosított számára, és épp ezért, ahogy fordult a kocka, ez a védettség sokkal törekenyebbnek bizonyult, mint hitte. Jellemző módon a ferihegyi affér után még státuszt teremtettek neki a Színházi Intézetben, majd vidéki színházaknál dramaturguskodott. Az ügynökmúlt lelepleződéssel az egykori oltalomból már semmi sem maradt, ki is csúszott a talaj a lába alól, végül teljesen magára maradt. Érezhetően nem akarta ezt bevallani magának sem, legalábbis ebben a könyvben nem, ezért bajos a művét vallomásnak nevezni; egyszerűen azt a játszmat próbálja folytatni benne, amely már nem működik, s abból, ami korábban néha briliáns

Magvető Kiadó
Budapest, 2020
382 oldal, 4999 Ft

mutatvány volt, máskor hamisítatlan szellemi akrobatikaként hatott, itt üresjárat lesz, mellébeszélés, töltelékanyag. Hosszú, unalmas passzusai vannak az elbeszélésnek, amelyeket ő alighanem szellemesnek vélt. Annak idején azzal kápráztatott el, hogy sziporkáival körülölelte a lényeket, annál is inkább, mert azt akkor nyíltan megnevezni többnyire lehetetlen volt. Most viszont fárasztó, hogy nem akarja kimondani, mit tart lényegnek, rendre elsiklik fölötté, jobb híján egykori fogásait hajszojja, használhatatlan ötletekkel ügyeskedik.

Olvasom hát a könyvet, és nem tagadom, mélységes csalódás tölt el. Már magam mögött tudom az anyag harmadát, amikor *Alapélményeim* cím alatt meglelem a kiindulópontot: „Kisgyerekkoromban kiderült, hogy minden bizonytalan”. Ez az első mondat. Úgy tűnik, ezzel kezdődik Molnár Gál Péter igazi története. A városligeti Fényes cirkuszban vendégszereplő katalán Los Rivels zenebohócait nézi. Úgy meséli el Charlie Rivel mutatványos bohóccsaládját, könnyed attrakcióikat, vad ritmusukat, megbabonázó erejüket, a kopaszparókát, a ragasztott kockaorrot, ahogy trapézszámokban a szoknyaszerű rugalmas trikó virágként úszik utánuk a levegőben, mintha már gyerekfejjel is az esztrádvilág minden titkát ismerné: „az öklömnyi legapróbb Charlie Rivel gyerek is az apja és nagyapja kicsinyített másaként a bohócöröklétet hirdette”. És akkor: „Előttünk a páholsorban, sötét jelmezükben a szép arcú, erőt sugárzó, előkelő SS-tisztek [...] ugyanúgy nevettek, mint a szüleimmel én. Mégis baljósan komorlott jelenlétük a cirkuszban”. Egyszerre felfedezi a maszk mögött az ént, amit szintén maszknak lát, alatta újabb én, vagyis újabb maszk. „Rájöttem: a szerep mögött másik szerep lapul. A szerep mögött megint szerep.” A dolgok nem azonosak önmagukkal, az emberek még kevésbé. Elviselhetetlen viszonylagosság, felszabadító hamisság. A látszat csal, mégis az az igazság, ami annak látszik. Másutt: „Nem kell minden körülmények közt megmondani az igazat, de az ellenkezőjét állítani kifejezetten illetlen”. Ráadásul: „Nem erkölcsi aggályból, de mert fölösleges erkifejtést igényel”. Ne feledjük, ugyanakkor a hazugság is megjegyzendő, „a folytonosság érdekében”. Ennél gördülékenyebb relativizmus nem is olvasható ki ékebben másból, mint a színházból, hogy úgy mondjam, a színház alaptermészetéből, a játékból, ahol maga a szemfényvesztés mély, megrendítő igazság lehet. Másfelől, ha így nézzük, az élet legdrámaibb pillanatai a szó szoros értelmében teátrálissá válnak. Íme: „Felnőtté nevelésem 1944-ben új lendületet kapott. Felvarrták zakómra a sárga csillagot: a rendelet életbelépése előtti délutánon ragaszkodtam, hogy lefotózzanak a megkülönböztető jellel. A fényképen derűs kisfiú látható, idejekorán fölkészült arra, hogy láthatóan jelet visel”.

Vagy egy másik történelmi pillanat, amiktől „könnyű lerészegedni”, 1956. október 23., a *Szabad Nép* székháza a Blaha Lujza téren: „felmentem a megszállt ház első emeletére, felálltam a második lépcsőfokra, beszélni kezdtem a tömeghez: a nyomdát ne törjék össze, szükségünk van rá. Mind többen álltak mögém. Élőláncot alkottunk, és védjük a nyomdába vezető utat, a szedőgépeket. Térdem magasságában felnézett rám egy tizennégy év körüli kisfiú, szárazon, nem is túl hangosan megjegyezte: – Maga zsidó!

– Igen – feleltem. – Na és?

– Maga zsidó! – ismételte nyomatékosabb hangon.

Hátam mögött egy fiatal munkás a fülemhez hajolva súgta: – Most menjen el!

Lementem a lépcsőn. Haza. [...] Betöltöttem történelmi szerepemet: kirobantottam a felkelést egyetemistaként, és hazamentem vacsorázni mint zsidó.”

Ha a színház élet lesz, az látványos, virtuális kapunyitás, ilyenkor úgy tűnik, képes mindannyiunkat mindenestől befogadni; ha az élet színház lesz, az maga a hamisság. A kettőt könnyű összetéveszteni, hisz alkalmasint mindkettő illúzió, magyarán játék a látással. Utóvégre a színész sem az, akinek mutatja magát, vagyis épp fordítva, ha azzá lett, aminek mutatja magát, már nem az, aki. Egyébként az MGP-féle színészportrék mind ezt a paradoxont feszegetik. Azt írja Charlie Rivel zenebohócairól: „Talán ők tereltek a színház felé. Itt érzékeltém, hogy a színház nyelvek fölötti közlés”. Persze tudjuk, nemcsak az, hanem a hamisság kultikus helye, a mélyén mégis igazgyöngy rejlik. A nagy kérdés minden egyes színházban minden este, hogy tényleg ott rejlik-e az az igazgyöngy. Mint ahogy azt is

tudjuk, nem pusztán Charlie Rivel bohócszámai terelték őt a színház felé. Az édesanyja – Braun Irén – 1945 után gépíróként a Nemzeti Színház dramaturgiáján Major Tamás egyik jobbkeze, a jövődőlő színikritikus itt, a Nemzeti Színházban nő fel, mondhatni naponta a saját szemével látja, ahogy a kor legnagyobbjai úgy találják meg magukat a színen, hogy kibújnak önmagukból. Igaz, ekkor még nem színikritikusnak készül, inkább táncoskomikusnak, színésznek, a főiskolára is rendezőnek veszik fel, csak idővel teszik át dramaturg szakra („Lengyel György szíves közlése” – fűzi Lakos Anna a lábjegyzetbe, amellyel ez ügyben eligazít), hogy végül tanára, Marton Endre ajánlja be őt a pártlaphoz színházi kritikusnak. A hamisság bővölete, amit a színház kínál, nyilván még potenciális táncoskomikusként ragadta el, és egy színésznek, akinek színház az egész világ, nem róható fel, ha életjátszmáit is e bővkör szabja meg. Csáki Judit egyenesen primadonnának nevezi, noha ez már karikatúra, de Csáki a gyakorló színikritikusra érti, amit mond, és valóban ott a bökkenő, hogy MGP a maga nagy bennfentesség-játszmáját, amelynek fentebb csak az amúgy nem mellékes politikai-egzisztenciális aspektusát emeltem ki, valójában táncoskomikusként folytatja, ezért is fontosabb neki a maga tényleges bennfentességénél az, hogy bennfenteknek lássák. Holott valóban kivételes színpadismereti-színház történeti tudással rendelkezik, miközben oda-vissza ismeri a színházi élet minden intimitását és pletykáját.

Végül is mi a bajom ezzel a könyvvel? Hogy mások történeteit meséli – ez valódi MGP-műfaj, mindig is nagyon szerette művelni –, én meg az ő történetét keresem, arra lennék kíváncsi. Eric Berne, az emberi játszmák nagy diagnosztája szerint minden játszma eleve az intimitást célozza meg – a szerelmi játszmák modellje szerint –, s csak akkor elég-szik meg pótszerként holmi külső, társadalmi sikerrel, ha szó sem lehet bizalmas szerelmi, baráti, kollegiális stb. viszonyról, amelyben hajlandó vagyok megmutatni magam és elfogadni a másikat. A *Coming out*, ahogy olvasom, hosszú ideig azt a benyomást kelti, hogy MGP-nek épp azért lételeme a maga bennfentesség-játszmája, mert semmitől nem tartott annyira, mint a teljes védtelenségtől, se az írásaiban, se az életben nem kívánt igazán megnyílni, magyarán eleve megelégszik azzal, amit Berne pótszernek nevez, nem is törekszik többre. Akár sorolnám is, mi minden hibádzik ebben a könyvben, kezdve a rendhagyó függeléként tálalt első hatvan oldaltól, ahol az ügynöki múltjával végre lebukott, egykori félelmetes kritikusan csámcsognak az internetes kommentelők (az emberi lealjasodásnak ezt az új keletű tárházát egyszerű higiénias okokból mindig messze kerülöm, itt végig kellett hajtanom magam rajta), egészen addig, hogy például sosem tudom meg, miféle kapcsolat fűzte a pártlap kritikusát, mondjuk, az ellenzéki Kenedihez, miközben ez életének egyik sorsfordító epizódja lett, mert a szerző megelégszik egy egymást froclizó, kissé idétlen presszójelenet előadásával, amikor is habos cukrászsüteménnyel kenik össze egymás öltözékét. Megjegyzem, a caracasi út előtt valóban van még egy epizód a könyvben, amely Kenedi lakásán játszódik, azt sejtetve, hogy bizalmas kapcsolat lehetett közöttük, de ott Kenedi csupán „pártatlan szobaúr”, vagyis nem róluk kettejükéről, inkább MGP és az akkori úgymond „árnyékszervezet-ellenzék” kapcsolatáról van szó, amikor „a törvényen kirekesztettek ítélkeznek fölötté”, akár Fritz Lang *Egy város keresi a gyilkost* című filmjében összeülő alvilági bíróság a düsseldorfi rém felett, nevezetesen Ascher Tamás, Réz Pál és Fodor Géza vonja felelősségre őt, amiért „elárulom a tehetségemet, hülyeségeket írok, ahelyett, hogy igazat írnék”. Ez számomra az egész elbeszélés egyik leghihetlenebb és legfantasztikusabb szcénája, a hozzáfűzött szerzői méltatás azonban igen beszédes: „a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága lapjának munkatársát [...] vonta felelősségre és igyekezett jó útra téríteni egy ellenállócsoport, amelynek hangadóit voltak az MSZMP kulturális osztálya alá tartozó Szépirodalmi Kiadó lektora, Réz Pál, és az MSZMP Tudományos Osztálya alá rendelt MTA Filozófiai Intézetében dolgozó Fodor Géza. Vegyük hozzá, ami sem nekik, akik nem tudtak róla, sem nekem, aki természetesen tudtam róla, eszünkbe sem jutott, hogy emellett belügyi informátor is vagyok. Bután és ügyetlenül védekeztem. Kissé untam is a kilátástalan vitát.” Azaz nyilvánvalóan nem érti, hogy e jeles értelmiségiek miért nem saját védettségüket látják a följük rendelt pártszer-

vekben, és milyen alapon ítélik el őt, aki náluk sokkal ügyesebben lavírozik a rendszer által felkínált lehetőségek és csapdák hálójában. Ha a végkifejlet felől nézzük az esetet, egészen más tanulság kínálkozna ide, amit már Molnár Gál is láthatott volna, amikor könyvét írta, de nem látta, alighanem nem is akarta.

De ekkor már a Makai Péterről írt fejezetet olvasom. Ez a húsz oldal eleven cáfolata mindannak, amit eddig mondtam. József Attila unokaöccse, József Etelka fia, Major Tamás rendezőnövendéke, akit Nádasdy Kálmán elvisz az Operaházba, és a magyar zenés színház egyik legszerényebb, legnagyobb felkészültségű, leginkább szolgálatkész tehetsége, később teljesen az operaszínpadi tervezésnek élt, de fiatalkori rendezéseiben MGP, akivel barátságuk a főiskolai évekre nyúlik vissza, különös poézist vél felfedezni. De itt most ennél is fontosabb számomra az az empátia és szellemi-lelki közösség, ami a pályatárs életútjának megrajzolásából árad. Épp ezt hiányoltam, pontosan azért, mert e Makai-portré többet árul el a szerzőről is, mint megannyi *bon mot* és szellemes-ironikus szófacsarás: „Rajzolt. Olvasott. Magyarázott. Főleg hallgatott. És rendezett. Működött a színház szolgáltójaként. Tette, amire kérték. [...] Átmenekült az Óperenciákon túli zenés világba. Vitte összeszenvedett poggyászát. Nem kívül állt a magyar világ ügymenetén, csak kissé oldalt, kijebb a többieknél, résen a kijáratú ajtó irányában, hogy legalább a szabadság illúzióját megőrizhesse”. Majd az Erzsike presszóban a saját kéziratával bajlódó MGP, ahogy felnéz a papírjaiból, és megpillantja az imént belépett „szemüveges, pulóveres, tintás ujjú lányt”, „Anouk Aimée és egy Latin negyedbeli diáklány keveréke. De a színészpalánták közé ült le, az Erzsike megtelt meleg, zengő hangjával”. Ez már a Ronyecz Mária-szerelem, a másságát, homoszexualitását nyíltan vállaló MGP szerelmi házassága, amely mégis válással végződik, de Ronyecz gyógyíthatatlan betegsége idején ő ápolja a színésznőt, aki egy csupa szenvedés éjszakán „megkérte a kezemet”, írja, és újra összeházasodtak. De még kanyarodjunk vissza az Erzsikében zajló ismerkedéshez: „Statisztált növendékként a Madáchban. Egyik nap tündér a *Szentivánéjiben*, másnap kurva Kocsma Jenny spelunkájában. Légi tündér és vaskos kéjű. Egyszóval: színész. Átbeszélünk asztalokon, átültünk aztán, végül egyenesen odaültünk egymáshoz már. Mennek Moszkvába vendégszereplésre. Mikor? A jövő héten. Amikor leszállt a Madách gépe, ott könyököltem a seremetyevői erkély korlátján. Egy géppel korábban érkeztem. Örült, megölelt. [...] Budapesten elköltözött férjétől. Nem hoztam. A diákszállóba. Bujkáltunk sokáig. Siófokon randevúztunk, beköltöztünk a Fogasba, ismerős portás révén kaptunk közös szobát. Ültünk a strand előtti padon. Főtt kukoricát árult kosárból egy asszony. Sorra rágtam a csöveket. Nem lévén a közelben szemétkosár, a lerágott csutkákat a pad alá dobtam. Amikor nagy halomban állt alattunk, átültünk egy másik padra. Ronyecz vásárolta a további forró csemegéket, én szégyelltem a falánkságomat. Ez volt a nászutunk.” Ismét pár lap az irdatlan betűtengerben, amit jóleső felszabaldultsággal olvasok. Néhány percnyi élet, amire kezdettől vártam. Az a benyomásom, minél közelebb a vége, annál több ilyen lapot találok a könyvben. Mintha a szerző, aki kezdettől nagyon vigyázott a maga védőállására – annak a bizonyos bevezető hatvanoldalas „függeléknek” nincs más szerepe a műben, mint tudatosítani magában és az olvasóban, hogy az egész világ ellene fordult –, egyszerre meghallana egy (vissza)csábító szirénhangot, mely életközelpbe csalja. Ülnek Ronyeczcel a szegedi szabadtér nyitó előadásán, Erkel *Hunyadi Lászlóján*, az első felvonás végén megelégedik, lelépnek, betérnek a közeli moziba egy szovjet filmre, az *Elfelejtett ősök árnyai* című hucul szerelmi legendára. Csupán ketten vannak a nézőtérén. „És megismerkedtünk a filmtörténet egyedülálló lángelméjével: az ukrán filmstúdióban forgató, Grúziában született örmény rendezővel. Szárkisz Panradzsian, szovjetesített nevén Szergej Paradzsanov.”

Ha Szegő János azt állítja, hogy a *Coming out* egyfajta önterápia volt MGP számára, akkor ez a *Tbiliszi hegyoldalon* cím alatt olvasható nyolc oldalra minden bizonnyal áll. Nem egyszerűen egy ragyogó, pontos portrét kapunk az 1924-ben született örmény rendezőről, akit apja Ukrajnába vitt, és aki még diplomafilmjét se fejezhette be, máris letartóztatták „ukrán nacionalizmus” miatt, később mégis egy sor néprajzi filmet készített, amelyek do-

bozban maradtak, majd az 1965-ös *Elfelejtett ősök árnyaival* nemzetközi hírnévre tett szert, bár ezt követően minden egyes új alkotását betiltották, a világ és a hazai közvélemény igazán 1990-ben bekövetkezett halála után fedezte fel. MGP így ír: „1973. december 17-én letartóztatják a Moszkvából Kijevbe tartó vonaton. A vád ellene homoszexualitás, szodómia, nemi betegségek terjesztése, devizabűntettek, feketekereskedelem ikonokkal, valamint műtárgyak külföldre csempészése. Ha akadna valaha okos belügyminiszter, kötelezővé tenné a rendőriskolákban a művészetek történetének alapos oktatását. Az utókor mindig a szájukat tartani képtelen, forrófejű művészeknek szolgáltat igazságot a minden körülményt patikamérleglen latolgató, okos rendőrminiszterekkel szemben...” Már ennyiből is sejthető, hogy önnön sorsát látja bele ebbe a Paradzsanov néven világhírűvé lett, Grúziában élő örmény történetébe. De még csak ezután jön a java. Panradzsian 1974-ben egy ukrainai lágerbe kerül, az 1975-ös győzelem napján általános amnesztia van, de őrá nem vonatkozik, nagy nemzetközi kampány indul a kiszabadításáért Louis Aragonnal az élen. 1977 decemberében engedik ki, és nem sokkal ez után MGP kijut a tbiliszi filmfesztiválra, egy Pesten élő grúz nő, Manana Szaladze, Telegdi Polgár István volt felesége helyi kapcsolatai révén megszervezi neki, hogy az örmény rendező fogadja a tbiliszi hegyoldalon álló mesés kis faházában, amelyben született, és amelyet nagy nehezen sikerült visszavásárolnia. Ez a késő esti látogatás a két rézágynyi fogadósobában az akkor hatvanöt éves hírességnél, akit a fesztivál külföldi vendégei mind felkeresnek (ez az oka a kései időpontnak), és aki még mindig csupa dinamizmus, kedély és tiszta, nyílt arc, csavaros agyменet, nem mindennapi történet. Végig azt érzem, a látogató önmagát keresi benne, miközben a házigazda mind jobban és jobban föléje magasodik. Nem fizikailag, hisz „pöttöm, ősz öregember”, inkább azzal, ahogy előhúzza az ágy alól a kopottas vulkánfiber bőröndöt, ami telis-tele múzeumi remekkel. A börtönben készült rajzai, fantasztikus bábuk, cicomás asszonyok fodros ruhákban, széles karimájú kalappal a fejükön, a szeszélyes képzelet rögtönzései, amely bármi hulladékból remekművet formál. Valóságos képzuhatag, az ősi népművészetet és a modern francia avantgárdot magától értetődő eredetiséggel vegyítő lendület.

Molnár Gál Péter ott áll megbabonázottan, némán. A mester búcsúzóul szájon csókolja, bár nem őt (ezt a *bon mot-t* MGP sem hagyja ki), hanem a nyakába akasztott, magával hurcolt jóképű tolmácsfiút. Meg is mondta előre, hogy tetszik neki a fiú, hát megteszi. „Életemben nem találkoztam hasonlóan nyugodt, szabad emberrel – tűnődik utólag a látogató. – A börtönben is szabad lehetett. Nem a büntető falakat látta, hanem fogolytársai vidámítására naponta ügyes kézzel ontott, színpompás, tarka világát. Nem búslakodott a szigorú büntetőörizetben. Nem siratta elveszített filmcsinálási lehetőségeit. Megszépítette maga körül a világot. Őreit is lefegyverezte nyíltságával, és azzal a varázslatos képességével, hogy a legszennyesebb tárgy is keze érintésére költészetté szépült. Maga volt a teremtő Atyaúristen a kopasz fejét ezüst-ősz glóriával konokul viselő, zömök zseni magas nyakú fekete garbóban.”

Számomra ezzel ér véget a *Coming out*, legalábbis, ahogy utólag visszagondolok a könyvre, noha korántsem az utolsó oldalakon található e különös történet, amelyből Molnár Gál is, aki enyhén szólva is kétes vállalkozásba vágott a jelen opusszal, tisztán lép elélem. Engem igazán ez az általa megjárt belső út érdekelt, erre voltam kíváncsi, ez iránt voltak kétségeim, így aztán néhány kézenfekvő kérdésnek, ami a könyv kapcsán nyilván felvetődik, nem sok figyelmet szenteltem. Megtették helyettem mások. A könyv abban az időben jött ki, amikor a magyar irodalmi élet kényszerűen karanténba vonult, s talán ennek tudható be, hogy a szokásosnál több recenzió jelent meg róla az interneten. Magam is úgy vélem, a szerzőnek nemcsak másságának nyílt felvállalása az érdeme, de az is, ahogy kertelés nélkül, apró részletekbe menően beavat abba, ahogy épp homoszexualitásánál fogva a belügyi szervek lépre csalták, megszarolták, beszerverték, ahogy tartóztatjaival a kapcsolatot tartotta, amíg csak ki nem szabadult e kelepceből. Természetesen ez ügyben nem sikerült magát tisztára mosnia, és gondolom, ezért csalódott a maga kéziratában, amikor elállt a közléstől. Sikerült viszont felfedeznie és személyesen is megtalálnia Panradzsian mestert, és nem tagadom, alkalmasint ez nekem elég is.

ZSOLNAY
KULTURÁLIS
NEGYED

PIROGRÁNIT

ESTÉK

2020

- HOT JAZZ BAND
- GRECSÓ KRISZTIÁN
ÉS BECK ZOLTÁN
- WUNDERLICH JÓZSEF
& KÉMÉNDI TAMÁS
- VÖRÖS NIKI QUARTET
- PLATON KARATAEV
- E.K. AVENUE QUARTET
- TOMPOS KÁTYA
- PREMECZ MÁTYÁS
ORGAN TRIO
- PANNON
FILHARMONIKUSOK

#PÉCSNYITVA

ZSOLNAY NEGYED – PIROGRÁNIT UDVAR

2020 JÚNIUS – AUGUSZTUS

nca

PÉCSI SÖR
PREMIUM LAGER

PAPPAS[★]
PIRASSZÓNYKAI SÜFFI

ZSOLNAY
ÖRÖKSÉGKEZELŐ
NONPROFIT KFT.

PÉCS
A KULTÚRA
VÁROSA